

Kierunek, specjalność, specjalizacja studiów historia sztuki
Rok akademicki 2009/2010

1.	Nazwa przedmiotu	Abstrakcja w XX wieku
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Historyczny, Instytut Historii Sztuki, Zakład Historii Sztuki Nowoczesnej
3.	Kod przedmiotu*	WH.IHS-0173
4.	Język przedmiotu	Polski
5.	Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany*	Grupa treści kształcenia do wyboru
6.	Typ przedmiotu*	Fakultatywny – dowolnego wyboru (dla wszystkich studentów)
7.	Rok studiów, semestr	Studia I stopnia (1-3 rok) i jednolite studia magisterskie (4-5), stacjonarne i niestacjonarne
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Prof. dr hab. Tomasz Gryglewicz
9.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Nie dotyczy
10.	Formuła przedmiotu	Wykład monograficzny
11.	Wymagania wstępne*	Brak wymagań wstępnych
12.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	30
13.	Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotowi*	1 ECTS
14.	Czy podstawa obliczenia średniej ważonej?*	NIE
15.	Założenia i cele przedmiotu	Przekazać słuchaczom wiedzę z zakresu historii sztuki abstrakcyjnej XX wieku.
16.	Metody dydaktyczne	Wykład monograficzny (informacyjny a zarazem problemowy) ilustrowany przezręczami przygotowanymi w programie Power point i wyświetlanymi rzutnikiem cyfrowym
17.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Test pisemny na końcowych zajęciach, polegający na identyfikacji dzieł sztuki, których reprodukcje zostaną wyświetlone na ekranie.
18.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Celem wykładu jest prezentacja i interpretacja jednego z najistotniejszych nurtów w sztuce wieku XX, jakim był, i pozostaje nadal w sztuce po 2000 roku, abstrakcjonizm. Wykład będzie obejmować następujące zagadnienia: Artystyczne i ideowe podstawy abstrakcjonizmu. Źródła abstrakcjonizmu i prymarny podział abstrakcji na geometryczną i niegeometryczną. Twórcy abstrakcji: Wasyl Kandinsky, Kazimierz Malewicz i Piet Mondrian i związane z nimi kierunki – suprematyzm i

		<p>neoplastycyzm. Teorie i manifesty sztuki abstrakcyjnej. Podstawowe odmiany abstrakcji w malarstwie i rzeźbie w okresie międzywojennym - ugrupowania i ich teoretyczne zaplecze. Dominacja abstrakcji niegeometrycznej w latach 40-tych i 50-tych i jej różnorodne odmiany (taszyzm, informel, abstrakcja chromatyczna, ekspresjonizm abstrakcyjny, action painting, malarstwo gestu, sztuka inna, art brut, malarstwo materii). Główne ośrodki abstrakcjonizmu powojennego w Europie i Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej i najważniejsi przedstawiciele. Sztuka abstrakcyjna w latach 60-tych i nawrót do abstrakcji geometrycznej (op-art, abstrakcja pomalarska, minimal-art). Sztuka abstrakcyjna w epoce postmodernizmu (lata 70-te, 80-te i 90-te XX w.) Sztuka abstrakcyjna dzisiaj – wybrane fenomeny współczesnej sceny artystycznej.</p> <p>Zakres dziedzinowy: historia sztuki nowoczesnej</p>
19	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mieczysław Porębski, <i>Dzieje sztuki w zarysie</i>, tom 3: <i>Wiek XIX i XX</i>, Warszawa 1988 2. Adam Kotula, Piotr Krakowski, <i>Malarstwo, rzeźba, architektura</i>. Wybrane zagadnienia plastyki współczesnej, Warszawa 1972 3. Adam Kotula, Piotr Krakowski, <i>Sztuka abstrakcyjna</i>, Warszawa 1973 4. <i>Artyści o sztuce. Od van Gogha do Picassa</i>, wybrały i opracowały Elżbieta Grabska i Hanna Morawska, Warszawa 1969 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Kandyński: O duchowości w sztuce</i>, ze wstępem Maxa Billa, tłumaczył Stanisław Fijałkowski, Łódź 1996 2. Maria Hussakowska, <i>Minimalizm</i>, Kraków 2003 3. Alicja Kępińska, <i>Żywioł i mit. Żywioł i chaos jako wartość w sztuce action painting w świetle badań nad strukturą mitów i „świadomością mityczną”</i>, Kraków-Wrocław 1983 4. Andrzej Turowski, <i>W kręgu konstruktywizmu</i>, Warszawa 1979 5. Andrzej Turowski, <i>Malewicz w Warszawie. Rekonstrukcje i symulacje</i>, Kraków 2002 6. Andrzej Turowski, <i>Miedzy sztuką a komuną. Teksty awangardy rosyjskiej 1910-1932</i>, Kraków 1998 7. Philip Sers, <i>Kandinsky, Philosophie de l'abstraction: l'image métaphisique</i>, Genève 1995 8. Reg Weiss, <i>Kandinsky and Old Russia. The Artist as Ethnographer and Shaman</i>. New Haven and London 1995